

Fleta e punës për nxënësit 3.2

Pjesëmarrja në demokraci - rregullat dhe parimet bazë

Pjesëmarrja në demokraci do të thotë pjesëmarrja në negocimin e të mirës së përbashkët

Në demokracinë, të gjithë - individët ose grupet - mund të marrin pjesë dhe të promovojnë interesat dhe idetë e tyre. Vendimi përfundimtar mund të mos ketë arritur plotësisht qëllimet tona, por në qoftë se ne nuk marrim pjesë, askush nuk do të marrë vesh interesat tona.

Në demokraci, vendimet dhe zgjidhjet gjenden përmes polemikave dhe konkurrencës së interesave dhe ideve. Pëlqimi arrihet përmes një kompromisi të mirë, ku të gjitha palët, ose pjesa më e madhe, mund t'i pranojnë. Një vendim i tillë mund të konsiderohet, për momentin, si një përkufizim i së mirës së përbashkët.

Kontradiktat dhe konkurrenca politike gjenerojnë një element të luftës. Prandaj, është shumë e rëndësishme që të gjithë lojtarët në arenën politike të bien dakord për një kuadër rregullash, të bazuar në parimin e respektit reciprok.

Rregullat dhe parimet themelore për negociatat dhe polemikat në demokracinë

1. Qartësia dhe respekti i ndërsjellë:

"Unë nuk jam dakord me atë që ju thoni,
por unë do ta mbroj deri në vdekje të drejtën tuaj për ta thënë atë."
Voltaire (1694-1778)

Kjo do të thotë që ju të trajtoni personat me interesa dhe pikëpamje të ndryshme si kundërshtarët tuaj, jo si armiqtë tuaj. Ju nuk jeni duke luftuar, ju jeni të angazhuar në diçka më shumë si një garë sportive.

2. Të drejtat e njeriut janë për të gjithë

Të drejtat e njeriut vendosin parimin e mos-dhunës. Konkurrenca politike bëhet përmes fjalëve, argumenteve, ideve, bukurisë dhe zgjuarsisë.

3. Gatishmëria për kompromis

😊😊 Mundohuni për të gjetur zgjidhje të favorshme për të gjithë.

😐😐 Nëse kjo nuk funksionon, sigurohuni që të dy palët të gjejnë diçka ku bien dakord.

😞😞 Shmangni situatat fitim-humbje, pavarësisht se kush fiton dhe kush humbet.

4. Këshilla për negociata

Kini një ide të qartë të qëllimit tuaj në mendje. Lojtarët që dinë se çfarë duan shpesh fitojë vetëm për këtë arsye.

Mundohuni të kuptoni këndvështrimin e tjetrit. Përqëndrohen në atë që ju mund të bini dakord në vend të asaj që nuk bini dakord - shikoni për interesat dhe shqetësimet e përbashkëta, dhe punoni për to. Por jini shumë i qartë në pikat që janë të rëndësishme për ju. Mos pranoni zgjidhje që ju mendoni se janë të padrejta ose joefikase, dhe mos ia sugjeroni ato të tjerëve.

Mundohuni të përqëndroheni në çështjet që lejojnë kompromis, thjesht në çdo gjë që mund të matet ose të vlerësohet në shifra - për shembull, shpërndarja e burimeve, paratë, tokë, koha. Shmangni mosmarrëveshjet për identitetet kolektive (ngjyra, origjina etnike).